

Elvonulva a világtól?

A kegyesség személyes megélése mellett már a 3. századtól kezdve Egyiptomból fokozatosan elterjedt az intézményes keretek közötti kegyesség, a szerzetesség.

3. oldal

Kettős mérce a társadalomban

Politikusok, közéleti személyiségek: más szemében a szálkát is meglátják, a magukéban még a gerendát sem veszik észre – maga Krisztus Urunk figyelmeztet a veszélyre.

4. oldal

„Gombola-stílusban” megírt könyv

Isten életeket változtat meg, s ily módon mégiscsak lesz kutyából szalonna. Gombola András: Nem hagyhatom kint Istent című könyvének bemutatóján vettünk részt.

6. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA ● 2016. JÚNIUS 27. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Kettős mérce

Hazudni sokféleképpen lehet. Talán a legenyhébb formája, amikor az Igazság el van hallgatva. De a legsúlyosabb mindenképpen az, amikor kettős mércét használ az ember: egyet magának, és egyet a másíknak. Isten a legszigorúbban tiltja az Ószövetségben, hogy kétféle súly vagy kétféle véka legyen az embernél, amikor vásárhoz megy. De miért is használna valaki kétfélet? Nos, éppen itt van a kettős mérce bűnének igazi mérge. Aki két mértéket, súlyt vagy vékát használ, azt azért teszi, mert mindig éppen azt veszi elő, ami érdekeinek megfelelő. Ha elad, akkor a kisebbiket: szűken mér ugyanannyi pénzért, tehát meglopja a másíkat. Ha vásárol, akkor a másik, nagyobb mértéket használja: többet

vesz el a másíktól, mint amennyi járna a kifizetett árért. Ez a kettős mérték, a száлка és a gerenda bűne: magam felé elnéző vagyok, hamar megbocsátok, nem látom meg a hibáimat, nyerni akarok. Amikor viszont a másíkat ítélem meg, akkor bőven mérek: bűnt, hibát, tévedést. Jézus Krisztus figyelmeztet: szeresd a felebarátodat, mint magadat. Azaz szeresd, mert olyan, mint te. Amilyen elnéző, megbocsátó és türelmes vagy önmagaddal szemben, légy olyan elnéző, megbocsátó és türelmes a másíkkal szemben is! Isten gyermeke is, de az egyház maga is állandóan a kettős mérték kísértésében él. Nekünk pedig nem egyszerűen csak egy mértékünk van, hanem az Egyetlen mértékünk: Jézus Krisztus.

Ha farkas vagy, legyél az a farkasok között!

Nem ritka manapság az, hogy egy embernek több munkahelye, sokszor egymástól teljesen különböző hivatása van. Ráviszi a kényszerhelyzet is erre, hiszen munka után munkát vállal, s már mindegy, csak jöjjön onnan is egy kis kereset. Tudom, hogy miről írok, saját tapasztalatból is, lelkészi szolgálat mellett voltam már reklám-marketinges, vagyok „suszterújságíró”, rádiós, tévés (szerelni még nem tudom).

Amikor emyire sokoldalúnak igyekszünk lenni, és nemcsak akkor, hajlamosak vagyunk kalapok, maszkok cserélgetésére. Amikor reggel felkelünk, a szigorú, inkább morcos apalánya, vagy a gondoskodó, felelősségteljes férj/feleség kalapja kerül elő. Amikor dolgozunk, akkor a kimért, ügyeskedő jómunkásember szerepébe bújunk. Persze csak akkor, ha a főnök ott van! Amikor a helyzet úgy kívánja, akkor viselkedni kell! Egyszerűen viszolygok ettől, talán azért is inkább, mert az egyházban a legtettenérhetőbb ez a felfogás.

Nemrég olvastam valahol a templomi viselkedés etikettjéről, tizenöt pontban, s nem tudtam, sírjak, vagy nevessek, miután elolvastam. Nem idézek belőle, de a törvényeskedés, a farizeizmus mai változatát olvastam ki belőle, hasznos információkkal ugyan, de egyik pont sem volt lényeges, azaz üdvösség kérdése. (folytatás a 2. oldalon)

Ha farkas vagy, legyél az a farkasok között!

(folytatás az 1. oldalról)

Bevallom, lelkipásztorként ér a legnagyobb kísértés, hogy kalapot, maszkot, vagy ha úgy tetszik, palástot viseljek, viselkedjek. Ismerjük az ebből fakadó mondást: a pap csak addig pap, ameddig a szószéken – na jó, legyen hosszabb a póráz –, ameddig a templomban van. Utána ő is normális ember?! Meg előtte! S főleg akkor, ha pénzről nem beszél. Szerepjáték lenne ez a javából, vagyis a rosszából! S itt gondolkodom el azon, hogy a színészkedés és a papszkodás voltaképpen ugyanazt jelenteli... De ez a kaméleoni életmód minden keresztyén embert megkísért ám! A helyén templomba vonuló presbitertől, a fejeket csóváló és másokat elítélő gyülekezeti tagig. Megy a színjáték ezerrel!

Jó pár éve olvastam valahol egy történetet egy huszonnyolc éves fiatalemberről, aki egy nagy kórház orvosaként és orvosigazgató-helyetteseként dolgozott. A probléma vele, mint később kiderült, az volt, hogy sosem végzett egyetemet vagy egészségügyi iskolát. Állítólag papírokat hamisított, hogy megkapja az orvosi állást, és elég orvosi szakkifejezést ismert ahhoz, hogy mindenkivel elbájosse, hogy valóban orvos. Miután ez kiderült, elűzték, hét évet töltött a börtönben, rabot játszva.

Sok olyan emberre emlékeztem ez bennünket, aki keresztyének nevezik magát. Járnak templomba. Nem káromkodnak, és nem isznak túl sokat. Időnként még imádkoznak is. Eleget beszélnek „kánaániul” ahhoz, hogy valódinak higgyék őket. De csak a külsőségeket tudják utánozni. Belül meg semmi! Sokan fenntartják a vallásos látszatot, de megtagadják Isten erejét. Más szóval, kívülről keresztyéneknek néznek ki, de belül nincs ott az erő.

Vigyázzunk, mert meg lehet bolondulni a látszatok fenntartásától! Nem mindig vagy jó passzban, hogy el tud játszani a kívánt szerepet, s lebuksz, hamar. Legyél az, aki vagy, mert az mindig, minden helyzetben tudsz lenni. S még valami...

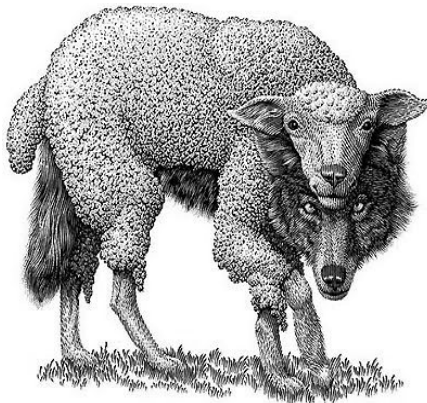
Ha farkas vagy, legyél az a farkasok között. A bárányok között gyávaság farkasnak lenni. Menj oda farkasnak, ahol farkastörvények uralkodnak, ahol letaposnak, ahol harapnak, tépnek, csípnak, marcangolnak! S ha úgy érzed, hogy tényleg eleged van abból a világból, akkor ne fogakért gyere az Istenhez, hanem vedd észre, a jó Pásztor a századik báránykéért, a feketéért is utánányúl, és belülről formálja át!

RÁCZ ERVIN

Felelősség egyházunkért

„Napról napra állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.” (ApCsel 2,46-47)

Kedves testvéreim, ráismerünk gyülekezeteinkre ezekből a sorokból? Mintha idegenül hangzana. Mi jellemző inkább a gyülekezeteinkre, azoknak viselkedésére, akik az egyházhoz tartoznak? Ez a pár sor, amit az előbb olvastam fel, vagy inkább ennek az ellentéte? Az ellentéte valahogy így hangzana:

Néha-néha, amikor kedvük volt, és valami fontosabbnak tartott dolguk sem akadt, inkább csak magukra gondolva és egymás számára szinte idegenekként voltak ott a templomban; és akkor is, amikor megtörték a kenyeret, inkább aggodalommal és panasszal a szívükben részesültek az ételben; és amikor Istent dicsőítő zsoltárokat énekeltek, semmi öröm nem látszott rajtuk, és a világi közvélemény előtt sem voltak kimondottan szimpatikusak. Ezért a gyülekezeti tagok száma napról napra csökkent.

Ma melyik leírás áll közelebb hozzánk, gyülekezeteinkhez? Melyik jellemző inkább? Melyik írja le jobban a mai valóságot? Úgy gondolom, hogy inkább a második valóságosabb, inkább az igerész állításának ellentéte áll közelebb a mai helyzethez.

De akkor mihez kezdjünk? Mit akar üzeni nekünk ma Isten ezen az ígén keresztyél? Hiszen az igerész szinte tökéletes, mennyországba illő állapotot ír le, amit nekünk talán lehetetlennek tűnik megvalósítani.

Miként alakulhatott ilyenre a hajdani jeruzsálemi ősgyülekezet? Nem volt semmilyen gond? Mindenki ilyen tisztán és szentül tudott élni?

Ha tovább olvassuk az Apostolok Cselekedeteit, és a leveleket, kiderül, hogy akkoriban is voltak gondok a gyülekezetekben, akárcsak ma, akkor is küszködtek különféle gondokkal, akkor is voltak az embereknek hibáik, gyarlóságai.

Az ősgyülekezet jellemzése inkább olyan, mint egy igazi kapcsolatnak az eleje. Amikor még minden szép és jó, a fellegekben jár az ember, minden tökéletesen működik... Aztán idővel kiderül, hogy senki sem tökéletes, mindenki hibázik, néha elbukik, fájdalmat okoz. De ez nem jelenti azt, hogy a kapcsolatnak véget kell vetni, sőt, annál inkább harcolni kell érte, ápolni, javíttatni, építeni kell azt. Amikor nehézségek adódnak, vigaszt és bátorítást jelent visszaemlékezni a szép időkre. Vissza kell emlékezni arra, hogy egykor működött, hogy egykor értékesnek tartottam, hogy milyen volt a hozzáállásom, hogy miért ragaszkodtam, miért akartam azt a kapcsolatot, és hogyan éltem meg azt. Ebből erőt meríthetek, amikor szomorú vagyok, és szürkének látom a világot. Visszaemlékezni arra az időre, amikor minden szép volt, és mindennek volt értelme, ez erőt adhat az újraéledéshez, az újrapépítéshez.

Ha ma úgy látjuk, hogy fogynak a gyülekezeti tagok, hogy egyre kevesebben törődnek Istennel, igéjével és az egyházzal, hogy a helyzet évről évre romlik, akkor legyen ez az ige vigasztalás számunkra: Isten, aki tegnap és ma és mindörökké ugyanaz. Aki korábban megadta azt, hogy napról napra állhatatosan, egy szívvel és egy lélekkel legyenek az emberek a templomban, és hogy amikor megtörik a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesüljenek az ételben, ez az Isten, a mi Istenünk képes helyreállítani és megújítani a gyülekezeti közösséget. Legyen ez az ige bátorítás számunkra: ne adjuk fel a harcot, és tekintsünk az ő megmentő és újjászülő hatalmára.

Ha majd lelkészekként megyünk ki a gyülekezetekbe, nem szabad beletörődünk az adott helyzetbe, például abba, hogy a közösségnek csak 10%-a jár templomba. Hanem sokkal inkább azt kell kérnünk Istentől, hogy adjon nekünk reményt és erőt.

De ahhoz, hogy lelkesedésünk és reményünk megmaradjon, először saját magunknak kell feltennünk a kérdést, hogy ránk, mint teológiai közösségre, és mint egyénekre, mennyire érvényes ez az igerész? Napról napra állhatatosan, egy szívvel és egy lélekkel vagyunk itt jelen, a díszteremben, précesen, istentiszteleten? Örömmel és tiszta szívvel részesülünk az ételben, és dicsérjük Istent? Ez jellemző ránk?

Ha magukba nézünk, rájövünk, hogy mennyi munkálni való van még bennünk... De épp ez a lényeg, hogy erre rájövünk, és tegyünk azért, hogy amíg itt vagyunk, a teológián minél inkább formálódjunk és csiszolódjunk, és engedjük, hogy a Szentlélek, aki létrehozta az első keresztyén gyülekezetet, egyre inkább formáljon minket. Hogy mire lelkipásztorok leszünk, tudjunk megtenni minden tőlünk telhetőt, és az egyház gyarapodjon általunk, az emberek visszatérjenek Istenhez és egymáshoz – örömmel és tiszta szívvel. Ámen.

SZABÓ CSILLA JULIANNA, teológiai hallgató

Elvonulva a világtól?

A kegyesség személyes megélése mellett azonban már a 3. századtól (a Decius-féle üldözésektől) kezdve Egyiptomból fokozatosan elterjedt az intézményes keretek közötti szerzetesség. Kifejezetten csak férfiaknak.

A hagyomány szerint Remete Szent Antal (251-356) volt az első, aki életmódjával (20 évesen, a Nílus partján elvonulva élt) másokat is meggyőzött a világtól való elvonulás szükségességéről. Nem sokkal később Thébai Pachomiosz (292-348), a veterán katona szervezte meg az első szigorú szabályok szerinti szerzetesi közösséget.

A szerzetesi életforma kezdettől fogva tiszteletet ébresztett az emberekben. A kolostori egyenlőség (erre utal a testvér megnevezés is), egymás támogatás, felebaráti szeretet gyakorlása és az emberségesség kiutat mutatott a társadalmi züllöttségéből.

OSZLOPOS REMETÉK

A keleti egyházban kezdetben az oszlopos remeték (szó szerint egy több méter magas oszlopon töltötték napjuk legnagyobb részét) keresték azt a helyet, ahol ég és föld között, közelebb élhettek Istenhez. Az első általánosan elfogadott rendszabályt Baszileosz egyházatya (330-379) foglalta össze. Az 55 alapelvűből és 313 szabályból álló regula a rugalmasságot, a bölcs önmérsékletet és a magas teológiai tudást állította példaként a szerzetesek elé. A világról való teljes lemondás, az újoncév és a fogadalomtétel pedig a szilárd elhatározást munkálta.

A hősi élet példája (sokan haltak vértanúhalál közüliük), a vendégszeretet, a sugárzó jóság, a világiak nevelése, a Biblia szerinti tanácsadás vagy az eretnekekkel szembeni szilárd és megalapozott ellenállás mindenkor kivívta az emberek tiszteletét és csodálatát. A szerzetesi életforma bemutatta: Isten országa minden földi dolog felett áll – már itt, a földön!

A nyugati egyházban több szerzetesi rend is alakult az egyház története során, amelyek mindegyike Nursiai Szent Benedek (480-547) Regulájára vezethető vissza, ami nem jámbor tanácsok gyűjteménye, hanem a római jogon (Benedek jogi tanulmányokat is folytatott) és a keresztyén hiten alapuló törvénykönyv. 72 fejezetben alapozza meg a lelki és testi élet szabályait. Tanítása az „ora et labora” (imádkozzál és dolgozzál) jelmondatban foglalható össze a legtalálhatóbban.

A szerzetesi életforma középpontjába Krisztust állította (Neki engedelmességed, Őt szolgálni és az Ő szenvedéseiben részt venni). Benedek regulája életképesnek bizonyult, ezért kezdeményezését az egyház felkarolta, és pápai segítséggel Európa szellemi és gazdasági életének vezetői lettek.

Nagy hatást gyakoroltak a középkori társadalomra még a ferencesek, akik apostoli sze-

gényességben folytatott életükkel mások javát szolgálták; a domonkosok kolduló rendje, akik a tiszta keresztyén hit védelmére és terjesztésére szánták oda életüket (alapos teológiai felkészültségük folytán közülük kerültek ki az inkvizítorok); a premontreiek kanonokrendje, akik a szemlélődő életformát először kötötték össze a papi tevékenységgel.

SZEMLELŐDÉS ÉS TÁRSADALMI BEFOLYÁS

Bár a ciszterciák és a karthauziak rendje is a szemlélődő rendek közé tartozik, hatásuk mégis egyértelműen tapasztalható. Előbbi a világtól elvonulva, szinte elzárkózva folytatta tevékenységét az építészet, a gazdaságtan és a zene terén, míg utóbbi a városok humanista központja lett. A hallgatási fogadalom (a magány, az ima és a böjt elmélyítése) jól megfér az állat és növénytermesztés fejlesztésével (karthauzi macska, 130 féle fűszerből készült likőr).

A legnyilvánvalóbb hatást azonban kétségkívül a jezsuiták rendje tette a középkorra. A Loyolai Ignác alapította rendet III. Pál pápa hagyta jóvá 1540-ben az ellenreformáció „fegyvereként”. A katolikus megújulás mellett (lelkigyakorlatok és népmisziók) a nevelés volt a legeredményesebb rekatolizációs eszközük. Jelmondatukat ugyanis („Mindent Isten nagyobb dicsőségére!”) elsősorban a pápaság megerősítésén keresztül próbálták érvényesíteni. Mária Terézia idején (1740-1780) még a tehetősebb református nemesek gyerekeit is elvették szüleiktől (rendszerint zsarolással vagy mondvacsinált indokkal), hogy hithű katolikusokat neveljenek belőlük. A királynő sírva is fakadt, miközben kénytelen volt kihirdetni XIV. Kelemen pápa 1773-as bulláját, amivel feloszlatta „Jézus Társaságát” a Habsburg Birodalomban.

A szerzetesrendek megbecsülése a reformáció előtt indult hanyatlásnak. Az elvilágiasodott kolostorok sok esetben már csak jövedelemforrásoknak számítottak: jövedelmüket a tartományok hívei biztosították, ráadásul a pápán kívül senkinek sem (még az egyházmegye püspökének sem!) volt hatalma felettük.

A Krisztusnak szentelt magasztos életmód eltűnt a vastag falak közül, ezért a falak sem maradhattak sokáig! A reformáció szakított a szerzetesség hagyományával, és az Istenfélő, hitvalló életet a világalomban, a társadalomban és a családban rendelte élni.

TOKÁR SÁNDOR

Marie Dentiére

A teológia és egyházi szolgálat kapuit a reformáció megnyitotta a nők előtt is. Az egyik legelső református női teológina Marie Dentiére, Kálvin János genfi kortársnője volt.

Marie 1490-ben született a holland-belga határvidéken fekvő kisvárosban, Tournai-ban, és 1561-ben Genfben hunyt el. Kifejezetten református irányvételű teológusnő, író és a reformáció első női történésze volt. Azért küzdött, hogy a nőket egyenrangú emberként, és prédikátorként is ismerjék el. Gondolkodásával megelőzte korát. Kálvin először szóba sem akart állni vele, ami persze kicsit Kálvint is jellemzi: ellentmondást alig tűrő személye, kis toleranciája megnehezítette Marie életét Genfben. Persze ő sem volt könnyű természet, igen kritikus volt, talán még a kákán is csomót keresett. Ez a meg nem értésre, az elfogadás elmaradására adott reakció lehetett.

Kora jeles hitújítóival is kapcsolatban állt, így Kálvin mellett (képe balra) Martin Bucerrel, Farellel, Viret-vel. Nem volt elég neki a lelkesfeleség szolgálati köre, önállóságra törekedett. Három terjedelmes írás maradt utána.

Több írása is fennmaradt: a „Háború Genf városáért és felszabadításáért, amit hűen bemutat és feljegyzett egy genfi polgár”, 1536-ból; a „Défense pour les femmes” (Asszonyok védelmére készült irat) 1539-ből; és az „Épistre très utile...” (Nagyon hasznos levél, amit összefoglalt és feljegyzett egy Tournai-ban élő keresztyén asszony, amit megküldött Navarra királyőjének, a francia király nővérének, a törökök, zsidók, hitetlenek, meg a hamis keresztyének, az újrakeresztelkedők és a lutheránusok ellen).

Írásaival a francia nyelvű reformáció első női alkotója, védelmezője, terjesztője. Némiképpen korunk emancipált hangú hölgyeihez hasonló írásainak stílusa, a lázadó, kritikus nő szólal meg bennük. Igen kiterjedt kapcsolatai voltak, ezek révén jól kamatoztatta képességeit. Például a navarrai királynő, a hugenották védelmezője gyermekének még héber grammatikát is összeállított. Azt vallotta, hogy Isten Igéjének hirdetése elől senki nem térhet ki, sem nő, sem férfi, kivált a lutheri tanításra való tekintettel, ami minden hívő papi szolgálatáról szól, és terjedt Európa-szerte az ő idejében. „Azt, amit Isten nektek adott, és amit nekünk, asszonyoknak kijelentett, egyikünk sem rejtheti el, s nem áshatja el a földbe”.

BEKEFY LAJOS

Édesanya-béranya

Van egy olyan mondás, hogy a nő két dologért tesz meg mindent: hogy legyen gyereke, vagy hogy ne legyen. Aki nem akar gyermeket, az minden eszközzel próbálja megakadályozni a megfogantatást vagy a születést, aki pedig gyermeket akar, az pedig minden eszközt próbál bevetni, hogy sikerüljön.

Egy ilyen eszköz a mai modern világban a béranyaság.

Mi is ez? Amikor egy párnak nem lehet gyermeke, és valakit megkérnek (dajkanyaság), vagy valakit megfizetnek (béranyaság) azért, hogy kihordja a saját gyermeküket. Vagyis a megtermékenyített petesejtet beleültetik egy másik nő méhébe. De olyan is megtörténik, hogy a petesejtet vagy a hímivarsejtet is vásárolják valakitől, és nem a gyermeket felnevelni készülő pártól származik.

Van olyan ország, ahol ez jogilag megengedett, van, ahol tiltott.

Tebát mi is történik? Megtermékenyítenek egy petesejtet, egy nő kihordja, és utána odaadja valakinek. Kérdezem én: etikailag helyes-e ez? Ne nézzük a jogszabályokat, gondolkodjunk: vajon lehet-e nyugodt lelkiismerettel ilyen tenni?

A katolikus egyház határozottan ellenzi. Saját véleményt fogalmazva, én azt mondom, soha ilyen nem tennék. Nem tartom etikusnak a beleavatkozást Isten dolgaiba.

Nézzük meg, mi történik a valóságban. Miután egy megtermékenyített petesejtet beültetnek egy nő méhébe, akivel 9 hónapig a legmeghittebb közösségben együtt él, és együtt dobog a szívéük, 9 hónap után elszakítják tőle, és átkerül egy hozzá genetikailag közel álló, de más szempontból idegen család karjaiba.

Ennek a világnak van egy Isten által teremtett rendje. Két ember kapcsolatából gyermek fogantat. Amennyiben vannak olyan lelki elfojtások, melyek a fogantatást megakadályozzák, az nem véletlen, amennyiben szervi oka van, el kell fogadni. Számos megszületett kisgyermek vár arra, hogy örökbe fogadják és kapjon esélyt a családban élesre. Az örökbefogadás bibliaiilag is megalapozott, hiszen az özvegyek mellett az árvák befogadása és a róluk való gondoskodás is parancsként adatott Isten népének. Én ezt az örökbefogadást tudnám javasolni a béranyaság helyett.

Mégis, mivel ezt a világot a pénz uralja, emberi túlkapások vannak még a fogantatásban is.

TÓTOS BEÁTA

Kettős mérce a társadalomban

Politikusok, közéleti személyiségek: más szemében a szállkát is meglátják, a magukéban még a gerendát sem veszik észre – maga Krisztus Urunk figyelmezteti a mindenkori embert a kettős mérce veszélyeire. De mi is az, amiről beszélünk?

Olyan – gondolatban, szóban vagy tettben is megnyilvánuló – döntés, ítékezés, amikor azonos helyzeteket különbözőképpen, néha ellentétesen ítél meg valaki, többnyire részrehajlás, elfogultság miatt. A kettős mérce rokon értelmű kifejezés: kivételezés. Amit szabad Jupiternek, nem szabad az ökörnek; bagoly mondja verébnek, hogy nagyfejű... szóval sorolhatnánk még az erre vonatkozó mondásokat, melyeknek gyakorisága is azt hirdeti, mindenkor és nagyon is érvényes jelenséggel van dolgunk.

Másrészt az sem ismeretlen hozzáállás, hogy amikor hátrányunkra van a kettős mérce, akkor felháborodunk ellene, de ha nekünk kedvez, nos, olyankor már nem is olyan égbekiáltó vétek. Szóval, egyenlőségre törekszünk, de ez talán sohasem valósulhat meg ebben a világban. Mert nem vagyunk, nem lehetünk, nem kell egyformának lennünk.

Egymással szemben sem? Van, akitől öt talentumot, másoktól csak kettőt, vagy egyet várnak el. Nem lehet egyenlő az elvárás, illetve a teljesítmény sem. De a végeredmény ugyanaz: minden talentumot, még a hasznát is, át kell adni a Tulajdonosnak. Mi csak megbízottak, gazdálkodók vagyunk. A profit sem a mienk. A mi hasznunk és egyben kötelességünk a jól elvégzett munka. Illetve hozzáállásunktól függően, a jól elvégzett munka öröme is boldogító ajándék.

ELSZÁMOLÁS

A számonkérhetőség témája sem egyszerű kérdés. A nagy és utolsó számonkérésig érvényesülnie kell itt a Földön is valamiféle igazságos rendnek. A világi igazságszolgáltatás mindenkire egyformán vonatkozik. Azok, akik egy közösség vezetését illetve szolgálatát vállalták magukra, talán sokkal inkább oda kell figyeljenek arra, hogy mindent, lehetőleg mindent helyesen tegyenek. Már csak azért is, mert a figyelem középpontjában vannak. Ballépéseiket hamarabb észreveszik, mint a köznapi ember botlásait. Vagy ha később veszik észre, nagyobb a büntetési vágy, mint a köznapi emberekkel szemben.

Azonban előfordul, hogy a figyelem központjában lévők maguknak többet is megengednek, mondván, vagy inkább csak gondolván, hogy ők többet érdemelnek munkájuk, közösségért végzett szolgálataik révén. Érdekes mód, leginkább a politikai választások környékén „tényfeltáródnak” gazdasági-, vagy egyéb területen elkövetett kihágásokról szóló

botránnyok. Ezek leggyakrabban arról igyekeznek, már-már szájbarágósan, tájékoztatni, hogy miképpen próbáltak a maguk javára – nem feltétlenül a törvényes kereteken belül maradván – ügyeskedni a közösségi irányítással és képvisellel megbízottak.

Ilyenkor aztán a közösség mindenféle más okból eredő feszültségét is az igazságos büntetés végrehajtásában igyekszik levezetni. A csalódottság nem egyszer kísért meg a kettős mérce alkalmazásával: „fizessen meg kétszeresen, mert rászédett minket”. Ez a hozzáállás sem feltétlenül igazságos.

A BŰNBÁNAT LEHETŐSÉGE

Az igazságtalansághoz a legrövidebb út az önzőségen keresztül vezet. De hogyan lehet önző az, aki a köz szolgálatába állítja önmagát? Gyarló emberek vagyunk, akik mindannyian ismételt felmentésre szorulunk. Az őszinte bűnbánat és a megbocsátás lehetősége mindig adva kell legyen. Nem egy léha, rendetlen világot és kivételezést bátorító felfogást pártolok. Hanem meg szeretném tartani a megbocsátás lehetőségét.

A börtönszolgálat alkalmával, az elítéltekkel folytatott beszélgetések során tapasztalom, érzékelem, hogy az igazságszolgáltatás néha túl rugalmasan értelmezi a szabályokat, máskor pedig túl mereven jár el ugyanazzal a vétséggel szemben. A következményeket mindenkinek egyformán kellene viselnie. A különbség a büntetéshez való hozzáállásban kellene hogy megmutatkozzon. A bukását vállaló, igazságos büntetését alázattal viselő ember talán nagyobb eséllyel számíthat megbocsátásra, a közösség gondolkodásában rehabilitálásra, mint az, aki megpróbál visszaélni erejével, hatalmával, pénzével, addig elért eredményeivel. Nagyon röviden: jó magaviselet plusz pont a szabadulás javára.

A példázat szerinti király elengedi a szolgáló hatalmas tartozását. De amikor megtudta, hogy ugyanez a szolgáló a sokkal kevesebbet könyörtelenül perli szolgatársától, örök büntetéssel sújtotta. Az önmagunkkal és a többiekkel szemben ilyen formán alkalmazott mérce nagyon is terhelő lehet számunkra ama végső, jogerős és megfellebbezhetetlen döntés előtt. Jobb hát az alázat és a megbocsátás útja, mint a kettős mérce.

G. LEVENTE

Mit jelent nőnek lenni? - 1. rész

A nagymamáink, nagyapáink korában egyszerű és egyértelmű volt az élet, a család, a családban betöltött feladatok. Volt férfi és nő, apa és anya, az apa dolgozott, az anya nevelte a gyermekeket, és segítette a férjének előteremteni a családi asztalra a mindennapi kenyeret. A férfi nőt vett feleségül, és így lettek család. Ma pedig meg olyan szándékot láthatunk, hogy szeretnék megváltoztatni azt, ami a társadalom alapját képezi.

Egy svéd óvodában nem szabad a gyerekeknek Jancsi és Juliskás mesét olvasni, mert az nemi szerepekről szól, a gyerekek úgy öltöznek, ahogy akarnak, a kisfiúk vehetnek rózsaszín szoknyát, ha azt szeretnék, és nem szabad kisfiúnak vagy kislánynak szólítani őket, hanem semleges nemből történik a megszólítás. Majd, ha megnő, eldönti, mi szeretne lenni, mondják azok, akik ennek a nevelésnek az elvi alapjait lerakták.

Egy magyar énekes ellen lejáró kampány folyt, amiért ki merte mondani, hogy a női feladat a gyermekszülés, és a szeretett férfihoz való tartozás. Komoly támogatást vontak meg tőle ezért a mondatáért, sőt továbbmenve, kijelentése politikai botrányt okozott.

E világ teremtés szerinti rendje felborulóban van, és lassan minden alapszabályt, minden olyan axiómát, amihez a társadalom igazodott, melyek tájékozódási pontok az ember számára, ma megkérdőjeleznek. A liberalizmus lépésről lépésre bontaná le, tüntetné el a parancsolatokat, erkölcsi normákat, nemiséget, és akarna uniform embereket nevelni, akiknek semmilyen identitásuk nincs, sem nemzeti, hiszen mindenki európai polgár, sem nemi, mert nem szabad a nemek között különbséget tenni, így nagyon könnyen irányíthatóvá válnak bizonyos erők, érdekek szerint.

HOL VAN AZ IGAZI NŐ?

Azonban a teremtés rendje meghatározta a nemeket: Isten az embert férfivá és nővé teremtette. Isten nem teremtett semleges nemű embert.

A következőkben azzal foglalkozunk majd, vajon ma mit jelent nőnek lenni? Nagyon összetett kérdés, hiszen sokféle szintéren és sokféleképpen kell megfelelni, külső és belső értékeket kell megvizsgálni, ez lesz ebben a sorozatban a célunk. A nő: leánygyermek, társ, feleség, anya, barátnő, munkás, és a nap különböző szakában más és más elvárásoknak kell vagy kellene megfelelnie.

Az, hogy milyen az igazi nő, arról sokan sokféleképpen vélekednek. Aki olvas női magazinokat, láthatja, mennyire üres és látszat-

világot élünk. A női magazinok ontják a szépségápoló szerekről szóló reklámokat, és számtalan tippel látnak el, hogyan kell a bőrt fiatalon tartani, és milyen taktikával lehet párt szerezni és a párt megtartani, valamint arról is tudósítanak, amit tudni kell a férfiakról. Egyetlen dologról nem beszélnek csupán, ami a legfontosabb: mit kell tudni a nőről, mit kell tudnia a nőnek önmagáról.

Persze, fontos az ápolat külső, a megjelenés, de mi van mögötte? Mossuk le a sminket, bontsuk ki a hajukat, öltöztessük tréningbe, és vegyük ki kezükből az okostelefont, nézzünk a szemükbe, és hallgassuk meg a beszédüket. Mi marad? Ami onnan, belülről jön, az maga a nő.

A Szentírás azt mondja: „Csalárd a kedves-ség és hiábavaló a szépség, amely asszony féli az Urat, az szerez dicséretet magának.” (Péld 31,30); „Derék asszonyt kicsoda találhat? Ennek ára sokkal felülhaladja az igazgyöngyöket.” (Péld 31,10)

NŐVÉ ÉRNI

Hol kezdődik a nővé válás? Mi határozza meg egy leánygyermek nővé válását? Rossz a kérdés, éreztük? A helyes kérdés így hangzik: ki határozza meg egy gyermek nővé válását? Elsősorban a család: az anya és az apa. Kítől tanulja egy leány, mit jelent nőnek lenni? Az édesanyjától.

Vajon mit tanítanak a mai édesanyák a leánygyermeknek? Átadnak-e belső értékeket, tanítják-e ma a lányokat alázatra, tiszteletre? Megtanulnak-e a mai lányok főzni, takarítani, sikerül-e a műkörmöktől elmosogatni?

Annyira teljesítményközpontú világban élünk, hogy a tanulás, különóra, két egyetem azt hisszük elég ahhoz, hogy leánygyermekünk sikeres legyen az életben. És mit találunk a 20-as, 30-as, 40-es, két fizetéses egyetemet kijárt, túlképzett nők világában: szingli sorsokat, akik nem tudnak férjhez menni, házasságban élő nőket, akik nem érnek rá gyermekeket szülni, félresikerült házasságokat, vezetői beosztásra áhító egyedül élőket, akik le akarják gyűrni a férfiakat, miközben azon álmodoznak, hogy férjhez mennek. De kihez? Akivel versenyeznek, akit le akarnak gyűrni? Természetesen tisztelet a kivételeknek, és arról is szólni fogunk nemsokára.

Tartsanak velem lapszámról lapszámra, és bontsuk ki együtt, mit jelent ma nőnek lenni, miért fontos erről beszélni egyáltalán, és hogyan érhet igazi nővé egy leány, vagy akár egy asszony. (folytatás a következő lapszámban)

TÓTÓS BEÁTA

Elsővé válni

„Ti lesztetek az elsők!” Ezzel a mondattal és egy kedves mosollyal fogadott 25 évvel ezelőtt, 1991. október 3-án az iskolai évnnyitón egy idős, csupaszív néni az iskolaudvaron. Ott volt a levegőben, mindenki érezte, hogy ez most nem egy szokványos iskolai évnnyitó lesz. Évtizedek után újra indult Nagyváradon a Lorántffy. Az évnnyitó több mint két hetet késett, nem talált helyet magának az éppen születő iskola. A falak és felszerelés hiánya aztán még évekig kísérte az iskola életét, de nem törődünk vele, mert ott voltunk mi, közel hatvanan.

Nem volt ez kis dolog szüleink részéről: egy, a bizonytalanabbnál is kétségesebb iskola újraalapítása mögött álltak, gyermekeiket Isten tenyerébe és a tanárok keze alá adták. Elsőnek lenni bizony nem könnyű. Vannak helyzetek, amikor a szolgálat nem indulást, hanem maradáást, megállást, nem mozdulást jelent. Hűséget.

Nem tudtuk mi ezt akkor, hogy amiben vagyunk, az éppen a hűség és a kitartás nehéz próbája. Kerestük egymást, új volt a közösség, a fiúk a szemük sarkából nézték a lányokat, és persze tanulni is kellett... Pont olyanok voltunk, mint a többi fiatal. És mégis mások. Nem a reggeli áhítatok vagy az istentiszteleteken való részvétel tett bennünket mássá: azok csak tanítottak, irányt mutattak, de helyettünk nem váltak valósággá. Mi kellett valósággá váljunk. A lorántffysok... így hívtak bennünket. Tantárgyversenyen, templomi szolgálatban vagy nemzeti ünnepen mi voltunk az elsők. Nem akartunk elsők lenni, de ezt a szolgálatot kaptuk: elsőnek lenni egy úton, az egyházi oktatás évtizedek alatt tüskés bokrokkal benőtt, falakkal és törmelékkel borított útjára elsőnek rálépni.

Aztán eltelt a négy év. Téglát hordtunk, tanultunk, vizsgáztunk és szerelmeseink lettünk. De mindenben megmaradtunk egy kicsit másoknak. Nem idegenek, de olyanoknak, mint akik túlmutatnak önmagukon. Leérettsgiztünk. Eredményeinkkel Várad szinten is az elsők között voltunk. Mindenki minket figyelt, az első évfolyamot, mi voltunk azok, akik be kellett bizonyítsuk, hogy életképes az iskola. Akkor nem fogtuk fel, hogy évtizedek után első érettségiző évfolyamként milyen rettenetes elvárások vesznek körül bennünket. Jobb is volt így: a tanulásba és az egyház szolgálatába örömmel és a teljesítés kényszere nélkül belefeleledkezve, nem tudva róla lettünk elsők.

VISKY ISTVÁN

Köszöntés

A Nagybányai Református Egyházmegye Koltón tartott Közgyűlése Szilágyi Béla egykori egyházmegyei főgondnok és Varga Károly nyugalmazott lelkipásztor-esperes javaslatára ünnepélyes nyilatkozatban köszöntötte Fazekas Sípós István hagyományos alkalmából, aki több mint fél évszázadon át töltött be jelentős egyházközségi és egyházmegyei tisztségeket. Közgyűlés áldást kért a „Matuzsálem korú” Isten szolgálója további életére.

ECSEDI ÁRPÁD
egyházmegyei főjegyző

Megemlékezés

Életének 82. évében teremtő Istenéhez tért vissza Varsányi Rudolfné Szűcs Márta nagytiszteletű asszony. Élete a református anyaszentegyház szolgálatának jegyében telt, férje mellett 44 éven át szolgálva szeretett egyházát.

Lévita lelkipásztor nagypapa és református lelkipásztor édesapja felmenőkkel már fiatal leány korában elkezdte szolgálni az egyházat. Édesapja mellett a szilágysági Vervölgyön nőtt fel fiatal hajadonná is, és az egyház szolgálatára is. A gyülekezet fiataljaival foglalkozott, valamint kórusi és kántori kisegítő szolgálatot is végzett édesapja mellett a gyülekezetben.

Zilahon, Porcsalmi József bibliáóráin tér meg, és adja át életét az Úrnak. Tanítónőképzőt szeretett volna végezni, de lelkészi családi háttere miatt az osztályharc nevében eltanácsolták az intézetből. Később kántori diplomát szerzett.

Vervölgyön ismerkedik meg a fiatal segédlelkésszel, Varsányi Rudolfal, akivel 60 évig él házasságban, szolgálva minden gyülekezetben, ahova Isten vezeti őket. Arad-Belvárosban, Vervölgyön, Ágyán, Magyaroroszlón és Monón szolgáltak. Tiszteletes asszonyként a gyülekezetekben a cura pastoralis munkáját végezte, családlátogatást, beteglátogatást és kismama-gondozást végzett, valamint a gyülekezetek kántori szolgálatát végezte.

Házasságukat Isten egy fiú és egy leánygyermekkel áldotta meg. Emlékeznek rá férje, két gyermeke, három unokája, négy dédunokája, az unokák családjai. Végso nyughelyére a magyaroroszlói református gyülekezet temetőjébe került.

„Gombola-stílusban” megírt könyv

Isten életeket változtat meg, s ily módon mégiscsak lesz kutyából szalonna. Ennek a csodának lehettek fültanúi azok, akik részt vettek Gombola András: Nem hagyhatom kint Istent című könyvének bemutatóján.

Szatmáron, a Németi templomhoz tartozó gyülekezeti teremben került sor a könyvbemutatóra, amelynek meghívottja: Gombola András vívőedző, író, Dohi Géza mentor, barát, Polyecskó Gábor barát, terápiás társ és dr. Puskás Csaba orvos, a Bonus Pastor Alapítvány önkéntese volt.

Megoszlanak a vélemények arról, hogy mit jelent az alkoholizmus fogalma. Egyesek szerint azzal nincs semmi baj, ha az ember egy hosszú és fárasztó munkanap után „legurít” egy pohár valamit. Akkor kezdődnek a gondok, amikor ez már rendszeressé válik. De mit is jelent valójában a rendszeresség? Amikor hét napból hetet iszik az ember? És mi a helyzet a mennyiséggel? Mi számít soknak, és ki számít alkoholistának? Szakemberek azt mondják, hogy már az is alkoholizmus, ha valaki heti

rendszerességgel foci után sörözik a barátaival, akkor, ha a cél már nem a foci, hanem a sörözés lesz. Amikor az alkohol határozza meg a programot, és az kerül a középpontba, akkor lesz valaki alkoholista.

„Gombola András élettörténete izgalmas és fordulatokban gazdag sztori, amely tele van kitergetett szennnyel, a szalonképesség határán egyensúlyozó, sikamlós részletekkel, mégsem válik bulvársztorivá. Keresetlen szavakkal, tompítási szándék nélkül ír botrányos viselkedéséről, zűrös és felelőtlen életviteléről, a bűnözéssel határos fokok mozgó tettesteiről, könyve mégsem botránykönyv. (...) A Nem hagyhatom kint Istent egy lebilincselően őszinte, magával ragadó önfeltárás, amely hiteles szavakkal meséli el, hogy egy széles úton tántorgó, élvhajász alkoholista fiatal hogyan talált rá Isten segítségével arra a keskeny ösvényre, amelyen modern, tékozló fiúként elindulva eljutott az önismeret addig feltáratlan lelki tájain keresztül a gyógyuláshoz, a szabaduláshoz, a szeretetre való képességhez, a Teremtőtől kapott új szív belső békéjéhez.” (Részlet a kiadó előszavából)

Ennek a könyvnek a stílusa annyira sajátos, hogy az semmiképpen sem pongyola stílusú, inkább „Gombola-stílusú”. A könyvről, és főleg a témáról való beszélgetés életszagú, gyakorlati volt. A könyvet bemutatta és a beszélgetést moderálta Kovács Eszter újságíró.

RÁCZ ERVIN

GOMBOLA ANDRÁS

Új címen az egyházkerület honlapja: krek.ro

Egyházkerületünk új székházába nem csak a munkatársak költöznek, hanem honlapunk is, ugyanis ezután saját szerveren tároljuk weboldalunkat. Tokár Sándor lelkipásztor testvérünk az alapoktól újraserkesztette az egész honlapot, hogy áttekinthetőbb, korszerűbb és funkcionálisabb legyen.

A honlap szerkezete követi az egyházi élet különböző területeit, kezdve a kapcsolattartáshoz szükséges címtárral, egészen a különböző formanyomtatványokig.

A megújult egyházkerületi honlapon a napi ige mellett az egyházi, közösségi és gyülekezeti életet érintő információk gazdag gyűjteménye, valamint rendszeres friss hírszolgáltatás várja a honlapra látogatókat.

A most útjára bocsátott új kerületi honlap egy átfogó egyházkerületi média-terv első és legfontosabb lépése. A saját elektronikus platform a következő lépésekben alapja lesz egy egységes média megjelenésnek, ahol mind az egyes gyülekezetek, mind a különböző szolgálati területek megjelenhetnek, illetve innen elérhetőek lesznek. Az új média-terv hosszú távon szeretne elérhetőségi útvonalat, nagyobb láthatóságot illetve nagyobb találati pontosságot biztosítani minden olyan internetes felületnek, amelyet az egyházkerület gyülekezeti vagy különböző szolgálatai gondoznak.

Szeretettel köszöntünk minden kedves olvasót megújult honlapunkon!

VIATOR

Nagyváradon tanácskozott a Generális Konvent elnöksége

Április 25-én és 26-án Nagyváradon, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület új székházában egyebek mellett közös programtervekről és a Generális Konvent idei plenáris ülésének előkészületeiről tárgyalt a Kárpát-medencei református egyházvezetőket tömörítő testület.

A programtervek között szó volt az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából október közepére tervezett zsinati emlékülésről, egyeztetés folyt a szintén októberben esedékes diaszpóra konferencia részleteiről, valamint a 2017-es reformációi emlékévi központi és egyházkerületi programjairól is.

A reformációi emlékévi központi rendezvényei sorában Csúry István püspök és Varga Attila főgondnok adott tájékoztatást a Királyhágómelléki Református Egyházkerület főrendezvényének számító Nagyváradra tervezett nagyszabású májusi esemény, a Református Egység Fesztivál előkészítési munkálatairól. Elhangzott az is, hogy a Kárpát-medencei református egyházak reformációi emlékévre tervezett közös honlapja reformacio.ma címen lesz elérhető, az internetes cím – „reformáció pont ma” – egyúttal az emlékévi egyik lehetséges üzenetét, a reformáció gondolatának időszerezését is jól kifejezi.

KÍSÉRLETI ISTENTISZTELETI REND

Az elnökségi ülésen beszámoló hangzott el a 2016. évi közös költségvetés első negyedévi számairól, valamint a liturgiai és himnológiai bizottság által készített és gyülekezeti kipróbálásra szánt böjti liturgiák tapasztalatairól.

A böjti időszak hat vasárnapjára állított össze a bizottság kísérleti istentiszteleti rendet, melyet kipróbálhattak az önként jelentkező gyülekezetek. A cél tagoltabb istentiszteleti rend, a Szentírás teljességét hangsúlyozó olvasmányok és szélesebb egyházzenei eszköztár megmutatása volt. Legközelebb az adventi négy vasárnapra és karácsonyra ajánl hasonló szövegek könyvet általános kipróbálásra a liturgiai és himnológiai bizottság.

Az elnökség döntött továbbá a Kárpát-medencei Református Oktatási Alap működési rendjének módosításáról, a Szlovéniai Református Keresztyén Egyház segítségéről, valamint a Kárpát-medencei reformátusságot bemutató térképek készítéséről is.

A tanácskozás résztvevői beszámolt hallhattak a bő egy héttel korábban, április 17-én átadott, a megbeszélésnek is helyet adó új egyházkerületi székház építésének körülményeiről és előzményeiről. A tiszántúli egyházkerülettel a trianoni határok által elszakított gyülekezetekből megalakult Királyhágómelléki Egyházkerülettel 95 év elteltével kapott – konferenciáknak és a különböző egyházi munkaágak működésének is alkalmas helyet biztosító – saját igazgatási központot. A beszámolóhoz kapcsolódóan a Kárpát-medencei református egyházvezetők megtekintették az egyházkerület történetét felidéző, a székház avatóünnepségén bemutatott rövidfilmet is.

TÖRTÉNELMI ÖSSZETARTOZÁS

Az ülésen Emődi András egyházkerületi levéltáros mutatta be a Tiszántúli református lelkész-önéletrajzok 1942-1944 – A Tiszántúli, Királyhágómelléki és Kárpátaljai Egyházkerületek lelkészeinek emlékezete című könyvet. A kétkötetes mű „együvé tartozásuk jegyében”, a felépült új nagyváradi székház avatóünnepségének alkalmából a tiszántúli és királyhágómelléki egyházkerületi levéltár közös kiadásában jelent meg. „A lelkészek még a történelmi Magyarországon születtek, nevelkedtek, tanultak, szereztek teológiai diplomát (leggyakrabban Debrecenben, Sárospatakon, 1920 után részben Kolozsvárott), a határ változását mindig is ideiglenesnek érezték, az anyaországban maradtak és az elcsatoltak kapcsolata töretlen maradt. Ennek öröksége legyen követendő példa a mai lelkészek és gyülekezetek számára” – fogalmaz a könyv bevezetője.

A Generális Konvent a Kárpát-medencei református egyházak közös képviselői testülete. Feladata a közös alkotmány és közös törvények előkészítése, a közös ügyek koordinálása, az egység munkálása. Ennek ügyvivő testülete a Kárpát-medencei református egyházak hivatalban lévő püspökeit és főgondnokait tömörítő elnökség, melynek feladata a közös ügyek intézése. A testület szükség szerint, de évente legalább háromszor ülésezik. (reformatus.hu)

Újabb érthetetlen döntés Norvégiában

Alig telik el hónap úgy, hogy Európa egyik legfejlettebb államában ne történne valami, ami súlyosan szembe megy már nem csak Európa keresztyéni értékeivel, de lassan a józan ésszel is.

Anders Bebring Breviket 21 évi szabadságvesztésre – a Norvégiában kiszabható legnagyobb büntetésre – ítélték, mert 2011 nyarán autóbárányba rejtett pokolgépet robbantott Oslóban a norvég kormány székházánál, majd Utøya szigetén gépkarabéllyal válogatás nélkül agyonlőtt fiatalokat egy táborban.

A neonáci nézeteket valló tömeggyilkos most pert nyert a norvég állammal szemben, mert megsértették az emberi jogait. Az ítéletet, amelynek értelmében a norvég államnak kell állnia Brevik 331 ezer koronára – csaknem 10 millió forintra – rúgó perkoltségeit, a következőképpen indokolta a bírónő:

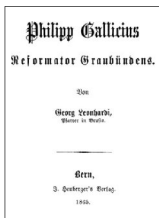
„Demokratikus államban az embertelen és megalázó bánásmód tilalma alapvető érték. Ez mindenkire vonatkozik, terroristára és gyilkosra egyaránt” – hangzottatta Helen Andenaas Sekulic bírónő.

Az eset sok politikust, közéleti személyt, újságírókat és egyházi gondolkodót mehökkentett és felháborított. „Sanyarú, borzasztóan nehéz körülmények között tengeti börtönéveit Brevik. Három cellát használhat, futópádot, szobabiciklit, számítógépes játékokat kapott, újságokat, magazínokat, könyveket olvashat, sőt karácsonykor részt vehetett egy mézeskalácsütő versenyen is. Az eset annak a függvényében különösen érdekes, hogy a Norvég Gyermekvédelmi Szolgálat, a Barnevernet, még novemberben elvette egy keresztyén családtól öt gyermekét (beleértve egy kisbabát) azzal a váddal, hogy »radikálisan keresztyén« módon nevelik őket. Ezek szerint, a bírónő szavaival élve egy »demokratikus államban« egy tömeggyilkosnak mindent lehet, még annál is többet, de aki keresztyén módon szeretné nevelni a gyermekeit, attól el is veszik a srácokat. Ez Norvégia. Szigorúan a liberális demokrácia jegyében” – jegyzi meg Csépanyi Balázs újságíró a magyaridok.hu honlapon.

A Norvégiában folyó szellemi kísérletet a modern, értéksemleges társadalom kiépítésére már nem csak a keresztyén gondolkodók nézik szörnyülködve, de egyre többen teszik fel a kérdést: hova fog ez vezetni?

Évforduló

PHILIPP GALLIICIUS (1504–1566)

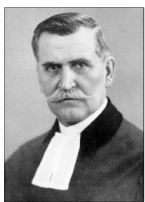
450 éve, 1566. jún. 7-én hunyt el **Philipp Gallicius** (Saluz) svájci ref. teológus, a rétoromán nyelvet beszélő Engadin völgyének (Graubünden kanton) reformátora, Lavin és Chur lelkésze. Rétoromán nyelvre fordítja (1536) a Miatyánkot, az Apostoli Hitvallást, a Tízparancsolatot és több bibliai szemelvényt. Johannes Comanderrel együtt, Bullinger jóváhagyásával megírja a *Confessio Rhaetica* (1553) hitvallást. Küzd az anabaptisták és az olasz lutheránus Vergerio tanai ellen.

JOHN ERSKINE (1509–1591)

425 éve, 1591. jún. 17-én hunyt el **John Erskine of Dun** skót földbirtokos, a skóciai kálvinista reformáció támogatója, George Wishart és John Knox reformátorok munkatársa, közvetítő a reformátorok és Stuart Mária skót királynő között. Laikusként egyike a skót ref. egyház öt szuperintendensének (1560); lelkészé szentelése után (1561) több egyházi gyűlés moderátora. Részt vesz a zsinat-presbiteri egyházszervezetet szabályozó *Second Book of Discipline* (1578) megfogalmazásában.

RAFFAY SÁNDOR (1866–1947)

150 éve, 1866. jún. 12-én született **Raffay Sándor** evangélikus püspök. Besztercebányai gimn. tanár (1892-93); tápiószentmártoni (1893-96), pesti (1908-45) lp.; a bányai evang. egyházkerület püspöke (1918-45); a pozsonyi teol. akad. tanára (1896-1908). Több evang. lap szerkesztője. Újszöv.-i apokrifus-fordítása – az első magyar (1905); Újszöv.-fordítása (1929); új Ágendája (1932) jelent meg. Írásai az újszöv.-i teológia, katekézis, vegyesházasság témakörébe tartoznak.

Kopácsi-vetélkedő a magyar reformáció bölcsőjében

Öt egyházmegye tizennégy csapata vett részt az V. Kopácsi István Egyháztörténeti Vetélkedőn, amit ez alkalommal a Reformáció Emlék-éve keretén belül április végén, Erdődön szerveztek meg.

Kánya Zsolt Artila, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület ifjúsági előadó tanácsosa nyitotta meg az alkalmat áhítatával, majd Kovács Sándor esperes is köszöntötte az ifjakat, bátorítva őket, hogy már azzal nyertek, hogy jelentkeztek a vetélkedőre.

A versenyzők ezután megkapták az ötven kérdést tartalmazó feladatlapokat, amit Fórizs Enikő magyartanárnök állított össze. Tizennégy négy tagú csapat Arad megyétől Szatmárig, öt egyházmegyéből mérte össze erejét egyháztörténetből. Az aradi egyházmegyéből Kispereg, Pécska és Szentleányfalva, a bihari egyházmegyéből Nagyvárad-Velence és Jákóhodos, az érmellékből Jankafalva és Nagykágya, a szilágysomlyóiából Szilágyborzás és Kraszna, a szatmáriból pedig Pusztadaróc (2 csapattal), Mikola, Szárazberek és a házigazda Erdőd.

A csapatversenyen kívül egy egyéni feladatot is kaptak, melyben megadott címek alapján esszét / fogalmazást / jegyzetet írhattak. A megszüpült erdői református templomban ifjúsági istentisztelettel folytatták az együttélést, melyben Kurta Szabolcs érendrédi lelkipásztor hirdetett Igét, majd Ósz Sándor Előd kolozsvári egyháztörténész Szenczi Molnár Albert zoltárfordítótól és az egyháztörténeti ku-

rtatás fortélyairól tartott lendületes és érdekes előadást. A Bíz Band és az Erdődi Dicsőítő Csapat hangulatos koncertje mutatta meg, hogy lehet az Istent felszabadulva és örömmel dicsérni.

Ezután került sor az eredményhirdetésre. Az első díj Érmellékre a jankafavaikhoz került, akik a lehetséges 100 pontból 97-et értek el. Második lett a mikolai csapat Szatmárból (95), a harmadik pedig a szilágysági Kraszna (90,5). Az esszéiről egyéni díjat Magyar István nyerte Mikolából, második a nagykágyai Horvát Irénke, harmadik pedig Komori Viktória Szentleányfalváról. Mindkét kategóriában a győztesek Buzogány Dezső teológiai professzor díját is átvehették a rengeteg más jutalom mellett.

Az eredményhirdetést követően Titoktalánított világ címmel színvonalas, tanulságos, épületes, üzenet-teljes, humorral tarkított előadást tartott a Nagyvárad-Velencei Református Egyházközség ifjúsági színjátszó csapata. Kása Melinda és Kása Zsolt néptánc-tanítással vezette le az együttélést.

RÁCZ ERVIN

Fricska

Vallásórán a lelkipásztor a gyülekezeti életről tanítja a gyermekeket. A bibliai képpel élve a lelkipásztor a gyülekezetet a nyájhoz, magát pedig a pásztorhoz hasonlítja.

– Kedves gyermekeim – oktatta a kis tanít-

ványait a lelkipásztor –, én csak az vagyok a gyülekezetnek, ami a pásztor a nyájnak. Mondd meg csak, Pista fiam, mit tesz a pásztor a nyájával?

– Hát megnyírja! – válaszolta őszintén a gyerek.

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323
Megjelenik kéthetente.

Szerkesztőbizottság: Ghittea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Szomor Attila, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik. **Felelős szerkesztő:** Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovice (Szilági Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszoujsag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://www.facebook.com/harangszo, http://www.harangszoujsag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.